

R.P. Richardi Lyncei ... Vniversa Philosophia Scholastica

Complectens Dialecticam, siue Scientiam de Veritate, in decem libros
distributam

Lynch, Richard

Lvgdvni, 1654

VI. Diuisio suppositionis in distributiua & copulata, determinata &
confusa.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95210](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95210)

33 Quod secundo, talem in modum contra Neotheticos ostendo: In hac propositione, species est prædicabilis, de pluribus solo numero differentibus in quid, species personaliter supponit; at significat rem, pro ut subest secundæ intentioni, qua de pluribus prædicari possit: sustineri ergo nequit data utriusque suppositionis definitio, earumque discrimen. Maior suadetur; tum quia, omnis definitio, prædicatur de suo definito personaliter supponente, aliàs in hac propositione, homo est animal rationale, hominem personaliter suppositum negarem; sed in præfata propositione, de specie eius definitio prædicatur: tum etiam, quia ea propositio descensu ad inferiora gaudet, quandoquidem ex ea queas inferre speciem humanam, leoninam, angelicam, de pluribus numero in quid prædicabilem esse, huiusmodi autem descensus, semper est cum suppositione personali coniunctus, ut supra dictum.

34 Ex his, quæ hæcenus disseruimus, constat primo contra Hurtadum disputatione secunda, sect. 3. in hac propositione falsa, omnis homo est species, subiectum supponere personaliter, nimirum quia ponitur æquiuale, pro suo mediato significato æquiuale enim, ea propositio his, Petrus est species, Paulus est species. Constat secundo aduersus Sotum, & alios, in hac propositione, homo est species, subiectum non habere hunc descensum, ergo hic homo, in quantum cognitus ut homo, est species; siquidem non vnicus homo confusè cognitus, sed omnes speciei rationem induunt, Constat tertio, propositionem vniuersalem, personaliter supponentem habere descensum ad inferiora, sub eodem prædicato, secus vero supponentem simpliciter, ut supra, ex omnium sententia, manet explicatum. Constat quarto aduersus aliquos recentiores, propositionem particularem, simpliciter supponentem, interdum habere ascensum ad superiora, sub eodem prædicato, interdum non: ab hac enim Petrus currit, rectè ascendas in hunc modum; homo, animal, viuens currunt, sed ab hac, Petrus est hic homo, malè per eosdem gradus ascendas. Constat quinto, propositionem simpliciter supponentem habere descensum ad inferiora, sub diuerso prædicato, si sit vniuersalis, & ascensum etiam ad superiora, sub diuerso prædicato, si singularis: etenim ex hac, animal est genus, rectè inferas, ergo aliquod animal, nempe homo, est eius species; & rursus ex hac, Petrus est indiuiduum, ergo homo est species.

35 Constat sexto, necessariam non esse, suppositionem absolutam, seu mixtam ex personali, & simplici, inuentam à Fonseca; nam hanc propositionem v.g. homo est animal, ait esse de subiecto mixtè, siue absolute supponente, cum tamen suppositionem hominis, in ea propositione, ad personalem reduci posse liqueat ex dictis.

CAPVT VI.

Diuisio suppositionis in distributiuam, & copulatam, determinatam, & confusam.

36 **S**uppositionem distributiuam, seu copulatiuam definio cum Fonseca lib. 8. cap. 32. & Hurtado disp. 2. sect. 5. eam, quæ resolubilis est per descensum copulatiuum, qui videlicet fit per particulam &, aut nec, similemve; necentem propositiones hoc modo: omnis homo currit: ergo Petrus currit, & Paulus

currit &c. aut nullus homo currit: ergo nec Petrus currit, nec Paulus currit, &c. Suppositio copulatiua, seu distributiua: alia est immediata, vel incompleta, qua terminus pro solis generibus singulorum ponitur, ut omne animal fuit in arca Noë: ubi animal pro indiuiduis non supponit: alia propositio falsa futura esset, sed pro eorum rationibus genericis, pro ut genus latè sumitur, & pro specie: & ita est vera propositio; omnes enim animalium species, etsi non singularum indiuidua fuerint reuera in arca Noë: alia mediata, seu completa, qua terminus non tantum pro generibus, seu speciebus singulorum, sed etiam pro singulis generum ponitur: veluti omne animal est viuens; ubi animal, tum pro omnibus suis speciebus, tum etiam pro omnibus earum indiuiduis supponit: & ita suppositum reddit veram eam propositionem, quam constituit.

Suppositionem copulatam cum Fonseca supra citato, & aliis definio eam, quæ resolubilis est per descensum copulatum, qui nimirum fit per particulam &, vel, nec aliamve similem necentem non propositiones integras, sed partes vnus extremi, siue subiecti, ut omnia elementa sunt quatuor: ergo ignis, & aer, & aqua, ac terra sunt quatuor; non vero ergo ignis est quatuor, & aer est quatuor, &c. vel nulla elementa distincta efficiunt numerum singularem, aut sunt vnum tantum: ergo neque ignis, & aer efficiunt numerum singularem: neque aqua & terra eum efficiunt, suntvè vnum duntaxat elementum: non vero, ergo nec ignis efficit numerum singularem, nec aer &c. At enim suppositio distributiua, seu copulatiua in eo differt à copulata, quod nec semper, nec solum habeat eum descensum copulatum: non semper, nam in hac propositione: omnis pars albi illud intrinsecè causat, & constituit; particula, omnis pars, supponit distributiue: & tamen ex ea non licet descendere copulatè, aut inferre: ergo paries, albedo, & vnio causant, constituuntque intrinsecè album: sunt enim idem cum illo, ac nullatenus ab eo distinguuntur: quare collectiue sumpta non possunt illud causare: de quo plura in Physica lib. 2. tract. 6. cap. 9. non solum; tametsi enim ex hac propositione: omnis homo est animal, rectè ascendas ita: ergo Petrus, & Paulus, & Ioannes, &c. est animal; particula, &, vnus subiecti partes copulante: at etiam ex ea non minus bene ascendas ita: ergo Petrus est animal, & Paulus est animal, & Ioannes est animal, &c. particula, & integras necentem propositiones.

Iam verò suppositionem determinatam consequenter definio, eam, quæ resolubilis est per descensum disunctiuum fieri natum per particulam, vel, aut aliam similes propositiones necentem, ut aliquis oculus videt: ergo vel dexter videt, vel sinister videt: suppositionem verò confusam, eam, quæ sibi vendicat solummodo descensum disunctum fieri natum per particulam vel, aut aliam similem non propositiones integras, sed vnus duntaxat terminos necentem: ut aliquis oculus requiritur ad videndum, ergo vel dexter, vel sinister ad id muneris requiritur. Illud autem animaduertere est, non idcirco suppositionem determinatam à nobis definiri per descensum disunctiuum, quod sit incapax disuncti: certo certius enim est, eius esse capacem, quando ex hac propositione determinatè supponente, nimirum aliquis oculus videt, non tantum sicut proximè supra ascendas, sed etiam ita: ergo vel dexter videt, vel sinister videt: verum propterea quod non per descensum disunctum, sed potius disunctiuum à suppositione confusa diffideat: Qua etiam ratione suppo-

endum est, definitam esse à nobis supra suppositionem copulatiuam, siue distributiua per descensum copulatiuam, non vero copulatum; quod nimirum hic ei sit communis cum suppositione copulata, fecus vero ille; quamuis non solum vnus, sed etiam alterius sit interdum capax; vt supra declaratum.

39

Porro autem vtriusque suppositionis determinata nimirum & confusa discrimen ab Hurtado, & quibusdam aliis negatum, probatur, & explicatur: hæc propositio, aliquis oculus videt, non potest permittere simultaneam veritatem harum duarum propositionum: dexter non videt, sinister non videt; sed potius postulat, vt alterutra sit falsa: ast hæc propositio, aliquis oculus requiritur ad videndum, quantumuis vera sit, potest tamen esse coniuncta cum simultanea veritate harum duarum propositionum: dexter non requiritur ad videndum, sinister non requiritur ad videndum: propositiones igitur illæ, quamuis idem subiectum fortiantur, non tamen eandem illius suppositionem: & prior erit de subiecto sic ponente determinatè, posterior vero de subiecto supponente confusè.

40

Trifariam autem euenire potest disunctio determinata, siue suppositionis determinatæ propria: primo ratione existentia, quæ de termino determinatè sumpto, suppositoque virtualiter affirmatur; quo pacto in propositione proposita; aliquis oculus videt; oculo actio videndi, ac proinde existentia ad agendum necessaria attribuitur: cum ergo nihil duntaxat indeterminatum in rebus existere possit, necesse est, oculum aliquem determinatè, & præcindendo ab aliis sumptum, existere, & videre: in quo ea propositio veritatem collocatam habeat. Secundo ratione necessitatis materia; quo pacto in hac propositione: aliquis homo est animal, subiectum determinatè disunctum est: materia enim cum sit necessaria, & homines omnes essentialiter animalia, verum erit Petrum determinatè, & præcindendo à reliquis animal esse, in quo cum ea determinatione sumpto ea propositio veritatem suam tueatur. Tertio ratione prædicati, quod merito suæ perfectionis de subiecto determinatè verificatur, quomodo in hac propositione: aliquis homo à Deo cognoscitur. subiectum determinatè disungitur, quoniam propositio in aliquo homine determinatè verificatur, quem Deus clarè, & determinatè cognoscat; quo tenus diuina cognitio differt ob suam perfectionem à cognitione creata, quæ imperfecta, & vaga esse potest, & letque. At è regione disunctio indeterminata triplici illo titulo destituta prorsus est: nec enim terminus indeterminatè disunctus existentiam eo ipso postulat, vt videre est in his propositionibus: aliquis oculus requiritur ad videndum, aliquis equus ad equitandum, promitto tibi aliquem librum, quæ nullo oculo, equo, aut libro existentibus essent veræ. Rursus nulla hic interuenit necessitas materia; cum libro promitti contingens sit, & oculo vniuersaliter sumpto ad videndum, & equo ad equitandum requiri; omnis enim oculus ad videndum, & omnis equus ad equitandum non requiritur necessario. Demum eiusmodi prædicata ratione alicuius eximæ perfectionis subiectum determinatè non afficiunt.

41

Vidimus, vtramque suppositionem illam, nempe determinatam, & confusam reuera distingui; superest ratio nominum explicanda: nam P. Hurtado contendit, vtramque indeterminatam, & confusam appellandam; neutram vero determinatam, nimirum quia alterutra est vaga, & coniuncta cum disunctione quadam vi huius particulae *aliquis*, alteriusve

id genus expressa: disunctio autem, & indeterminatio, siue confusio in idem recidunt. Hæc tamen difficultas haud magnopere premit, nec ea est, quam propter voces dialecticorum vsu probatas teneamus improbare, & cum aliis commutare: etenim vt bene aduertit Sotus lib. 2. lect. 4. not. 3. initio, quamuis terminus determinatè supponens significet omnia sua inferiora vage, & indeterminatè, & pro eis ita sumptis substituatur: ceterum vt propositio, cuius est subiectum, v. g. hæc; aliquis homo currit, sit vera: requiritur, & sufficit, vt aliquod eius inferius provt ab alio distinctum, ac determinatè vsurpatum currat; aliudve prædicatum, si sit alia propositio id genus (cuiusvis enim par est ratio) participet: tale autem nihil requiritur ad veritatem propositionis de subiecto confusè supponente; & quamuis sit requisitum, haud tamen sufficit ad veritatem propositionis de subiecto distributiue, aut copulatè supponente, vt intuitu constabit: est ergo quamobrem in hac propositione; aliquis homo currit, aliaque quauis simili suppositio subiecti, esto disunctio nem importantis vocetur determinata præ quauis alia.

42

Postremo reliquum est, vt obiectiones quasdam repellamus aduersus duarum illarum suppositionum definitiones à nobis traditas. Obiicies igitur primo: suppositio confusa habet vtrumque descensum, disunctum scilicet, & disunctiuum: perperam ergo per alterum, & non alterum definitur. Antecedens probatur, quia duo illi descensus recurrunt inuicem, suntque idem reipsa, & non diuersi, nisi solo nomine imo ne hoc tenus, vt infra constabit: quo fit, vt suppositio confusa non possit alterum eorum, nempe disunctum sine altero, scilicet disunctiuo sortiri. Identitas eorum descensuum suadet, quia vterque cum disunctione indeterminata procedit; ideo enim in priori nimirum disuncto, aliquis oculus requiritur ad videndum; ergo vel dexter, vel sinister ad id requiritur; proceditur ita quoniam sola necessitas ad videndum ab omni existentia absoluta in eo affirmatur: at in posteriori, cuiusmodi est hic, aliquis oculus requiritur ad videndum, ergo vel dexter requiritur ad videndum, vel sinister requiritur ad videndum etiam enunciatur ea sola necessitas. Secundò, quia hic descensus, v. g. ignis ad perfectionem vniuersi requiritur, & aqua ad eam requiritur, & aer, & tellus similiter, atque hic descensus, ignis & aqua, &c. ad perfectionem requiritur: hic, inquam descensus, alter copulatus, alter copulatiue reuera æquipollent, & hanc propositionem, omne elementum ad perfectionem vniuersi requiritur æque explicant, vt nemo ausit inficiari: similiter ergo descensus vterque disunctus, scilicet, & disunctiuus ab aliquo oculo ad videndum requisito, reipsa æquiualebunt, & recurrent: adeoque non poterit alter sine altero suppositionem confusam sequi. Tertio, quia cum definiatur suppositio determinata per solum descensum disunctiuum, videtur supponi illum duntaxat non verò disunctum ei posse conuenire: at hoc est falsum, tum propter dicta hoc numero, tum etiam propter dicta numero antecedenti, nec non superius. Quarto denique, quoniam vterque descensus ille fit per particulam disunctiuam, vel, modo propositiones integras, modo terminos solos interiectam: quidni ergo vocetur vterque disunctiuus: rursus, in vtroque particula, vel, non tantum potest disungere, sed actu disungit, aut terminos, aut propositiones totas: cur ergo vnus potius quam alter disunctus appellatur? quidquid ergo sit, an eiusmodi descensus reipsa discrepent, at, certe vocibus per quam ineptis videtur id

id discriminis explicari. Atque hinc est, suppositionem determinatam nullo iure communiter appellari disiunctiuam potius quam confusam, aut hanc disiunctiuam potius quam illam. Simili etiam argumento fit, descensum factum per particulam, & aliamve id genus propositiones integras necentem, veluti omnis homo est animal, ergo Petrus est animal, & Paulus est animal, &c. immerito vocari copulatiuum magis quam copulatum; eumque, qui fit per eandem aut similem particulam solos terminos necentem, veluti omnes Apostoli Dei sunt duodecim; ergo Petrus, & Andreas & Ioannes, & ceteri sunt duodecim, haud verosimilius nuncupari copulatum magis quam copulatiuum: vtrobique enim particula est suapte natura copulatiua, vtrobique actu copulat. Quo etiam fit, nomina suppositionis copulatiue, & copulatae ex eorum descensuum fontibus deriuata, parum opposita esse.

42

Ad primum tamen horum facile respondeo: nego enim suppositionem confusam, vtunque descensum illum, disiunctum scilicet & disiunctiuum, suo sibi iure vindicare; nego etiam vtunque descensum esse eundem, & non diuersum reuera: quod autem opponitur ambos procedere, cum disiunctione indeterminata, quippe qui ex aequo solam necessitatem alicuius oculi ad videndum, non vero alterutrum existentiam affirmant, nihil habet verisimilis, nedum veri: nam vt recte docet Fonseca, & proposita sententia ceteri sectatores, quoties ita descenditur, ex hac propositione, aliquis oculus requiritur ad videndum, ita inquam, ergo vel dexter requiritur ad videndum vel sinister requiritur ad videndum, & quoties ita, ergo vel dexter, vel sinister requiritur ad videndum, etiam si vtrobique sola necessitas ad videndum, non vero existentia potentiae visus, aut visionis affirmetur: at longe aliter & aliter, siquidem in priori descensu adstruitur, dextrum oculum esse necessarium ad videndum, siue existat, siue non existat sinister, vel sinistrum (altem, ita esse necessarium comparatione dexteri; aut, quod instar est, nos non posse videre per sinistrum solum sine dextro, vel certe per hunc, minime sine illo: at in posteriori descensu, nihil tale affirmatur, sed duntaxat alterutrum oculum, requiri ad videndum, si alter desit, quod verum est, sicut & illud prius, manifesta ratione falsum; descensus ergo alter ab altero, valde diuersus est, alterque verus, & alter ne verisimilis.

43

Ad secundum argumentum non minus expedit respondeo, eo tantum conuinci, descensum copulatum, & copulatiuum conuenire interdum eidem suppositioni, videlicet distributiue, cuiusmodi est ea, per quam supponit subiectum illius propositionis, omne elementum requiritur ad perfectionem vniuersi, siue, quod iuxta est, omne perficit vniuersum, sicut cuiuslibet defectus in huius damnum, & imperfectionem cederet: Hinc autem fit, nihil aliud quam descensum disiunctiuum & disiunctum eidem multoties suppositioni, nimirum determinatae, competere, quod fateor vltro; at id fateri, nec possum, nec debeo, vtunque conuenire termino supponenti confusum, qualis est subiectum huius propositionis, aliquis oculus requiritur ad videndum; qua etiam ratione, nec descensus copulatiuus, & copulatus, conueniunt vniquam termino copulatiui supponenti, vt omnibus est in confesso. Ad tertium respondeo, non propterea definiti suppositionem determinatam, per solum descensum disiunctiuum, quod sit omnino incapax di-

P. Lyncei Philosophia Tom. 1.

scendi, sed quod hic, ei cum suppositione confusa sit communis, vt supra inter proponendam sententiam illam nostram, & communem dialecticorum manet explicatum: quamuis autem eorum plerique videantur nostro Hurtado, descensum disiunctiuum solum suppositioni determinatae sicut, & solum copulatiuum, distributiue concedere, at quod aliter exponi possint, debeantque, superius dicta perpendenti constabit.

44

Ad quartum respondeo, descensum disiunctiuum fieri per particulam tum suapte natura disiunctiuam, tum actu disiungentem, & descensum disiunctum per eandem similiter; quoniam tamen vtraque disiunctio est valde diuersa, & vna determinata, aliaque indeterminata, idcirco eum descensum, qui alteram importat, placuit dialecticis appellari disiunctiuum, illum vero qui alteram, e contrario disiunctum; haud enim alia nomina ad eam diuersitatem exprimendam suppetebant, ac proinde, prioribus illis, eo sensu, iure potuerunt vt, noquamque hanc eis significationem indere. Exinde quoque est, suppositionem determinatam merito appellari disiunctiuam, & confusam etiam disiunctiuam; nec non vocabula descensus copulatiui & copulati, & suppositionis itidem copulatiue, & copulatae, simili de causa, videlicet propter egestatem nominum, bene habere, vt vt particula, & in quocunque descensu, tum sit sponte sua copulatiua, tum etiam actu copulet.

CAPVT VII.

De aliis duabus proprietatibus termini, ascensu nimirum & descensu.

45

Explicuimus haecenus primam & potissimam termini proprietatem, nimirum suppositionem; sequuntur in primis alia duae superius quidem obiter perstrictae; at hic ex professo explicandae, videlicet ascensus, & descensus; qui tamen si fiant ex vna quadam propositione ad aliam aliaue, quoniam tamen vtunque multum interest, quoniam modo supponant termini propositionis, ex qua ascenditur, aut descenditur; & pro varietate suppositionis ij quoque variantur, propterea non tantum propositionis, sed etiam termini prout in propositione supponentis dici solent affectiones, seu proprietates, huius mediatae ac remotae, illius vero immediatae & proximae.

46

Ascensus ergo, qui à quibusdam vocari solet inductio, est à singularibus sufficienter enumeratis ad vniuersale progressio, seu consequentia, veluti hic homo est bipes, & iste, & sic singuli, quos vspiciam cognoscimus, & experimur; ergo omnis homo est bipes: descensus autem est ab vniuersali ad singularia progressio, seu consequentia, veluti e contrario omnis homo est bipes suapte natura: ergo Petrus est bipes, & Paulus est bipes, & sic singuli. Quod attinet ad descensum, supra diximus esse quadruplicem, scilicet copulatiuum, & copulatum, disiunctiuum, & disiunctum, nec non quales hi sint, & cur ita nominati. Huic autem quadruplici descensui respondet ascensus quadruplex, eiusdem nominis & rationis, cum totidem modis, & per eosdem gradus ab inferioribus ad superiora ascendatur, & à superioribus ad inferiora descendatur.

Porrò autem hic duo quæri solent, videlicet an

K 3

ad

47